

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: E-192-2026_3_Memòria_PL_modif_Llei_marques_1995.pdf
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 0df50e43-4f3f-448b-8f9b-59d5d0ca7f5b
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2026_000000000000000000000000062885
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0105/2026
REGISTRE D'ENTRADA: 0192-2026 - 19/03/2026 11:09
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 13/03/2026 13:11
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 19/03/2026 11:17

Memòria justificativa, econòmica i de perspectiva de gènere del Projecte de llei de modificació de la Llei de marques

1. Objecte de l'informe

Aquest informe té per objecte analitzar la conveniència i l'oportunitat d'introduir, dins la normativa andorrana de marques, una disposició expressa relativa a la protecció del patrimoni cultural, especialment en relació amb la impossibilitat de registrar com a marca signes que suposin una apropiació exclusiva d'elements patrimonials de caràcter col·lectiu.

L'informe s'emmarca en l'experiència pràctica d'examen de sol·licituds de marca que incorporen símbols, denominacions o representacions gràfiques vinculades a manifestacions del patrimoni cultural reconegudes oficialment, tant d'àmbit nacional com internacional.

Aquesta memòria inclou igualment l'anàlisi de l'impacte econòmic de la iniciativa legislativa i la valoració de la seva incidència des de la perspectiva de gènere, d'acord amb els principis d'avaluació normativa aplicables a l'elaboració de projectes legislatius.

2. Situació normativa actual

2.1. Absència de referència expressa al patrimoni cultural a la Llei de marques (1995)

La normativa andorrana de marques, en línia amb els models europeus i internacionals, no conté actualment cap article específic que es refereixi de manera expressa al patrimoni cultural, ni material ni immaterial.

La protecció d'aquests elements s'efectua de manera indirecta a través dels motius de denegació absoluta (article 2), principalment:

- L'ordre públic i els bons costums;
- El caràcter enganyós del signe;
- La manca de distintivitat o l'apropriació de signes d'ús col·lectiu; i
- La protecció de símbols i emblemes oficials.

2.2. Suficiència jurídica però manca de seguretat normativa

Tot i que aquests motius poden permetre, en la pràctica, denegar sol·licituds que afecten elements del patrimoni cultural, aquesta protecció:

- Depèn d'una interpretació finalista;
- Exigeix una motivació especialment elaborada;
- Pot generar inseguretat jurídica per als sol·licitants; i
- Deixa un ampli marge de discrecionalitat interpretativa.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: E-192-2026_3_Memòria_PL_modif_Llei_marques_1995.pdf
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 0df50e43-4f3f-448b-8f9b-59d5d0ca7f5b
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2026_000000000000000000000000062885
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0105/2026
REGISTRE D'ENTRADA: 0192-2026 - 19/03/2026 11:09
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 13/03/2026 13:11
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 19/03/2026 11:17

Aquesta situació és especialment rellevant quan es tracta d'elements patrimonials vinculats a tradicions populars, celebracions o manifestacions culturals que tenen una dimensió identitària col·lectiva i que poden ser utilitzats en l'activitat econòmica sense que existeixi una titularitat privada sobre aquests elements.

3. Context internacional i comparat

3.1. Compromisos d'Andorra com a estat membre de la Unesco

Andorra és estat part dels principals convenis de la Unesco relatius a la protecció del patrimoni cultural, en particular:

- La Convenció de 1972 sobre el patrimoni mundial cultural i natural; i
- La Convenció del 2003 per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial.

Aquests instruments no imposen als estats membres una obligació directa d'adaptar la legislació de marques, però sí que estableixen un deure general de salvaguarda, respecte i prevenció de l'apropiació indeguda del patrimoni cultural.

Aquest deure de salvaguarda inclou l'adopció de mesures normatives adequades per evitar la privatització o l'explotació exclusiva d'elements que formen part del patrimoni cultural col·lectiu, especialment quan aquests elements tenen una rellevància cultural o simbòlica per a la comunitat.

3.2. Dret comparat

En el dret comparat, la majoria d'ordenaments continuen protegint el patrimoni cultural de manera indirecta mitjançant clàusules generals (ordre públic, moralitat, engany, manca de distintivitat).

No obstant això, alguns estats han introduït referències específiques en la seva normativa marcària. Destaca el cas d'Armènia (2010), que preveu expressament la impossibilitat de registrar com a marca elements del patrimoni cultural nacional o internacional quan el sol·licitant no disposa de legitimació o autorització.

“Article 9. Motius absoluts de denegació del registre de marca

1. Un signe no serà susceptible de registre si:

(...)

(10) inclou símbols de gran importància, en particular el patrimoni religiós o cultural, si conté elements que deshonren els valors religiosos o morals;

(11) reproduïx o inclou elements que són idèntics o que tenen una semblança confusa amb les imatges o els noms oficials del patrimoni cultural de la República d'Armènia o del patrimoni cultural internacional, o que s'assemblen confusament a imatges de valors culturals conservats en fons i col·leccions, quan el registre es reclama a nom d'una persona que no n'és la titular i no té l'autorització pertinent;”

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: E-192-2026_3_Memòria_PL_modif_Llei_marques_1995.pdf
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 0df50e43-4f3f-448b-8f9b-59d5d0ca7f5b
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2026_000000000000000000000000062885
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0105/2026
REGISTRE D'ENTRADA: 0192-2026 - 19/03/2026 11:09
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 13/03/2026 13:11
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 19/03/2026 11:17

Aquest tipus de disposicions, tot i ser minoritàries, reflecteixen una tendència creixent a reforçar la coherència entre la normativa de propietat industrial i les polítiques de protecció del patrimoni cultural, i augmenten la sensibilitat institucional davant la mercantilització indeguda del patrimoni cultural.

4. Problemes detectats en la pràctica administrativa

L'examen de sol·licituds de registre recents posa de manifest diverses problemàtiques:

- Intents de registre de símbols essencials de festes tradicionals com a marques per a productes comercials;
- Risc d'apropiació exclusiva d'elements culturals que formen part del domini cultural col·lectiu;
- Possible inducció a error del públic quant a una vinculació institucional o oficial; i
- Dificultat per explicar als sol·licitants la base jurídica de la denegació quan no existeix una referència normativa explícita.

Aquestes situacions poden generar conflictes entre interessos comercials legítims i la necessitat de preservar el caràcter col·lectiu de determinats elements culturals, així com un increment del risc de recursos administratius o judicials contra les resolucions adoptades per l'Oficina de Marques i Patents d'Andorra (OMPA).

5. Justificació d'una reforma normativa

5.1. Objectius de la reforma

Una eventual reforma hauria de perseguir els objectius següents:

- Reforçar la protecció del patrimoni cultural col·lectiu;
- Millorar la seguretat jurídica i la transparència;
- Dotar l'Oficina de Marques i Patents d'Andorra (OMPA) d'una base legal clara;
- Evitar la privatització indeguda de símbols identitaris; i
- Alinear la normativa marcària amb les polítiques culturals de l'Estat.

5.2. Abast recomanat de la protecció

La protecció hauria de limitar-se:

- Al patrimoni cultural reconegut oficialment a escala nacional;
- Al patrimoni cultural inscrit en inventaris oficials o registres públics de patrimoni cultural del Principat d'Andorra;
- Al patrimoni cultural inscrit en llistes internacionals reconegudes, en particular les de la Unesco.

No es considera convenient incloure explícitament:

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: E-192-2026_3_Memòria_PL_modif_Llei_marques_1995.pdf
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 0df50e43-4f3f-448b-8f9b-59d5d0ca7f5b
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2026_000000000000000000000000062885
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0105/2026
REGISTRE D'ENTRADA: 0192-2026 - 19/03/2026 11:09
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 13/03/2026 13:11
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 19/03/2026 11:17

- Col·leccions privades;
- Elements culturals no reconeguts oficialment;
- Creacions artístiques individuals sense dimensió col·lectiva;

perquè podria generar conflictes amb drets de propietat, confusió entre protecció pública i interessos privats, i una instrumentalització del dret de marques com a mecanisme de tutela patrimonial privada.

Aquesta delimitació garanteix que la norma protegeixi exclusivament interessos d'ordre general i no interessos privats.

6. Proposta de redacció normativa

Com a resultat de tot el que s'ha dit, es proposa introduir un nou apartat dins dels motius absoluts de denegació de la Llei de marques amb una redacció similar a la següent:

“Article 2. *Motius de nul·litat absoluta*

1) Un signe no pot constituir marca:

(...)

g) si reproduïx o imita íntegrament o de forma parcial però suficient per crear un risc de confusió o d'associació en la ment del públic, elements essencials del patrimoni cultural material o immaterial reconegut oficialment, tant a escala nacional com internacional d'acord amb la legislació aplicable o amb instruments internacionals ratificats pel Principat d'Andorra, quan el registre pugui comportar una apropiació exclusiva incompatible amb el seu caràcter col·lectiu o induir a una vinculació institucional inexistent.”

La introducció d'aquest motiu de nul·litat absoluta no implica una prohibició general del registre de signes amb referències culturals, sinó que permet una apreciació cas per cas en funció del caràcter col·lectiu de l'element patrimonial i del risc d'apropriació exclusiva o de confusió per al públic.

7. Impacte econòmic i pressupostari

La modificació legislativa proposada no comporta cap impacte econòmic directe sobre el pressupost de l'Administració general.

En particular:

- No implica la creació de noves estructures administratives;
- No requereix la contractació de personal addicional;
- No comporta la creació de noves taxes ni la modificació de les existents.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: E-192-2026_3_Memòria_PL_modif_Llei_marques_1995.pdf
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 0df50e43-4f3f-448b-8f9b-59d5d0ca7f5b
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2026_000000000000000000000000062885
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0105/2026
REGISTRE D'ENTRADA: 0192-2026 - 19/03/2026 11:09
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 13/03/2026 13:11
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 19/03/2026 11:17

L'aplicació de la norma s'efectuarà en el marc de les funcions ordinàries de l'Oficina de Marques i Patents d'Andorra (OMPA) i amb els recursos humans i materials actualment disponibles.

En determinats supòsits, l'OMPA podrà recórrer al criteri tècnic dels òrgans competents en matèria de patrimoni cultural per valorar si un signe incorpora elements patrimonials reconeguts, en el marc dels mecanismes habituals de cooperació administrativa entre departaments de l'Administració.

Aquest mecanisme no comporta cap increment pressupostari ni l'establiment de nous procediments administratius obligatoris.

En conseqüència, l'impacte econòmic de la iniciativa legislativa és neutre.

8. Perspectiva de gènere

D'acord amb els principis d'integració de la perspectiva de gènere en les polítiques públiques, s'ha analitzat l'impacte de la iniciativa legislativa sobre la igualtat entre dones i homes.

El Projecte de Llei regula exclusivament criteris jurídics relatius a l'examen de les sol·licituds de registre de marques i no estableix cap diferenciació basada en el gènere de les persones físiques o jurídiques que poden sol·licitar el registre d'una marca.

La norma:

- No introdueix requisits diferenciats segons el gènere;
- No afecta l'accés a drets econòmics o a l'activitat empresarial de manera diferenciada;
- No genera impactes diferenciats en l'exercici de drets o obligacions.

En conseqüència, es considera que el Projecte de Llei té un impacte neutre des de la perspectiva de gènere.

No obstant això, la protecció del patrimoni cultural col·lectiu contribueix indirectament a preservar manifestacions culturals i tradicionals que formen part de la identitat social del país i en les quals participen de manera igualitària dones i homes.

9. Conclusions

La normativa andorrana actual permet denegar marques que afecten el patrimoni cultural, però ho fa de manera indirecta i poc clara.

L'absència d'una referència expressa pot generar inseguretats jurídica i dificultats interpretatives.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: E-192-2026_3_Memòria_PL_modif_Llei_marques_1995.pdf
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 0df50e43-4f3f-448b-8f9b-59d5d0ca7f5b
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2026_000000000000000000000000062885
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0105/2026
REGISTRE D'ENTRADA: 0192-2026 - 19/03/2026 11:09
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 13/03/2026 13:11
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 19/03/2026 11:17

Com a estat membre de la Unesco, Andorra està legitimada per reforçar la protecció del patrimoni cultural també en l'àmbit de les marques.

Una reforma limitada, transparent i proporcional millorarà la coherència del sistema sense desnaturalitzar la funció essencial de la marca.

La iniciativa legislativa no comporta impacte pressupostari ni econòmic per a l'Administració i presenta un impacte neutre des de la perspectiva de gènere.

En l'examen d'aquest tipus de sol·licituds serà convenient —encara que no imprescindible ni necessàriament formalitzat com a tràmit obligatori— que l'OMPA pugui comptar amb l'assessorament tècnic del ministeri competent en matèria de patrimoni cultural, amb la finalitat de reforçar la motivació de les resolucions i assegurar la coherència amb les polítiques públiques de salvaguarda del patrimoni cultural.

Conxita Marsol Riart
Ministra de Presidència, Economia, Treball i Habitatge